

РОЗВИТОК СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ – ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Важливим напрямом реформування бухгалтерського обліку в Україні є гармонізація фінансової звітності вітчизняних підприємств з міжнародними стандартами.

Практика свідчить про наявність теоретичних і практичних проблем реформування системи бухгалтерського обліку в Україні, які зумовлені: розбіжностями у підходах до обліку в Україні та в західних країнах; суперечливими положеннями міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), покладеними в основу П(С)БО; відсутністю комплексності в реформуванні державних інституцій України; відмінностями у трактуванні управлінського обліку.

Наявність цих та інших проблем підтверджує актуальність пошуку шляхів їх вирішення та прогнозування напрямів подальшого розвитку бухгалтерського обліку в Україні

Проблема розвитку бухгалтерського обліку постійно знаходиться в центрі уваги багатьох науковців, серед яких слід відзначити В. Бачинського, О. Бородкіна, С. Голова, В. Гетьмана, М. Дем'яненка, Г. Кірейцева, М. Корягіна, А. Кузьмінського, М. Кужельного, П. Куцика, О. Лаговську, С. Легенчука, О. Олійник, В. Сопка, Я. Соколова, М. Чік, М. Чумаченка, В. Швеця та інших. Кожен з них має свою особисту точку зору на перспективу розвитку напрямів регламентації та реформування бухгалтерського обліку.

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою:

1) створення єдиних правил ведення бухгалтерською обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств, гарантують і захищають інтереси користувачів;

2) удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Сучасна система регулювання бухгалтерського обліку України була запозичена з часів планової економіки, і її методи залишилися адміністративними. Це, зрозуміло, потребувало реформування. Але й проведення реформ, на думку багатьох дослідників цього питання, не дало достатнього ефекту.

Головною проблемою є інститути регулювання. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» в державі немає чіткого визначення суб'єкта, за яким визначена відповідальність за стан бухгалтерського обліку. Збирає та обробляє фінансову звітність Державна служба статистики України, визначає методологію бухгалтерського обліку і звітності – Міністерство фінансів України. У правовому полі ці обмеження визначено Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Пропонуємо декілька шляхів подолання такої невідповідності – від удосконалення роботи існуючого регулятора до створення нового регуляторного органу.

Ще однією проблемою в регулюванні бухгалтерського обліку є неврахування досвіду професійних бухгалтерських організацій. Хоча вони й беруть певну участь в регулюванні бухгалтерського обліку, все ж їх співпраці з регуляторним органом не вистачає чіткості і правового визнання.

Серед українських вчених немає єдиної думки щодо наповнення Концепції розвитку бухгалтерського обліку, що в деякій мірі уповільнює її розробку. Так, на відміну від С. Голова, більшість науковців схиляється до думки про необхідність уніфікації звітної інформації. М. Корягін один із висновків своєї монографії сформулював так: „...порівнянність, зіставність, аналітичність, якість і універсальність – набуття цих характеристик інформацією, яка отримується на виході з системи бухгалтерського обліку, тобто ведення його за єдиними стандартами в межах країни”. Крім того, якщо провести диференціацію вимог до фінансової звітності і її реуніфікацію, то не виконуватимуться зовнішні функції бухгалтерського обліку, до яких Г. Кірейцев відніс науково-пізнавальну, контрольну, інформаційну, мотивуючу, прогностичну, регулюючу, функцію правового захисту суб'єктів господарювання. Звітна інформація одного підприємства ще більше відрізнятиметься від даних іншого. Цей факт ставить під сумнів доцільність зведення фінансової звітності органами статистики через незіставність даних.

Таким чином, рішення про зміни в бухгалтерському обліку повинні прийматися з урахуванням його ролі в суспільному житті країни з урахуванням поточних і перспективних завдань. Враховуючи історичні, соціальні та економічні особливості розвитку України, доцільним є запровадження державного регулювання і встановлення єдиних методологічних засад обліку. В той же час такі заходи повинні будуватися на оновлених основах – через чітке дотримання всіма суб'єктами господарювання вимог нормативних актів, що формують українську систему бухгалтерського законодавства. Сьогодні необхідна інституційна перебудова системи регулювання бухгалтерського обліку та звітності, де держава буде відігравати провідну роль за активної участі професійних громадських бухгалтерських організацій.

Список використаної літератури:

1. Корягін М. В. *Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності* : [монографія] / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів : ЛКА, 2016. – 276 с.
2. Жук В. М. *Актуальні проблеми бухгалтерського обліку і їх вирішення* / В. М. Жук // *Фінанси України*. – 2009. – № 7. – С. 100-113.
3. Пархоменко В. М. *Проблема регулювання бухгалтерського обліку в Україні* / В. М. Пархоменко // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2005. – № 8-9. – С. 3-20.